

sotsiaal ministeerium

Hr Jüri Kõrge
Riigikontroll
Narva mnt 11 a
15013 Tallinn

Teie 17.05.2005 nr OSIII-2-7.1/05/751

Meie 16.06.2005 nr 13.1-5/4870

Eelkooliealiste laste tervishoiu korraldus

Lugupeetud härra Kõrge

Olles tutvunud Riigikontrolli kontrollaruande eelnõuga OSIII-2-5/05/40 „Eelkooliealiste laste tervishoiu korraldus", esitame Teile omapoolsed vastused kontrollaruande eelnõus toodud ettepanekutele.

Meie vastused on toodud ettepanek-vastused vormis, kus Riigikontrolli ettepanekutele järgneb meie vastus.

1. Täiendada kehtivat lastekaitse seadust või koostada uus ning tagada, et see sätestaks konkreetselt, kuidas ja milliste normatiivide kaudu on korraldatud laste tervishoid (tagatud õigus võimalikult heale tervisele, ravivahenditele ning tervise taastamisele).
   Kajastada terviklikult laste tervishoiu korraldus „Lapse õiguste tagamise strateegias" ja „Lastekaitse kontseptsioonis" ning tagada kõikide püstitatud eesmärkide elluviimine.

Käesoleval ajal on Sotsiaalministeeriumis alustatud uue lastekaitse seaduse eelnõu koostamist, mis peaks valmima 2006.a lõpuks ja kehtima hakkama alates aastast 2007. Leiame, et lastekaitse seadusega ei peaks reguleerima kogu lastele suunatud tervishoiukorraldust, vaid laste tervisekaitse põhinõudeid.

Samuti leiame, et laste tervishoiu korraldus on osa üldisest tervishoiukorraldusest, mis on reguleeritud peamiselt tervishoiuteenuste korraldamise seadusega ja ravikindlustusseadusega ning me ei pea vajalikuks selle terviklikku kajastamist „Lapse õiguste tagamise strateegias" ja „Lastekaitse kontseptsioonis". Samas mõistame, et lapsed on täiskasvanutest erinevate vajadustega sihtrühm ning üldises tervishoiukorralduses on seda arvesse võetud. Näiteks on kõik alla 19aastased ravikindlustatud, mis on kõige olulisemaks kriteeriumiks ravi kättesaadavuse tagamisel.

RIIGIKONTROLL
Kuupäev 17.06.05 Reg nr OSIII-2-7.1/05/751

Sotsiaalministeerium
Registrikood 70001952

Gonsiori 29
15027 TALLINN

Telefon 626 9301
Faks 699 2209

www.sm.ee
info@sm.ee

2. Analüüsida „Laste ja noorukite riikliku terviseprogrammi aastani 2005" tegevusi, nende otstarbekust, tulemusi ja mõju. Tagada tulemuslike tegevuste jätkumine ka programmi lõppemise järel.

„Laste ja noorukite riiklik terviseprogramm aastani 2005" lõpeb käesoleva aastaga ja Sotsiaalministeeriumil on aasta lõpus kavas läbi viia programmi tegevuste ja tulemuste analüüs. Programmi tegevusi jätkatakse alates 2006.aastast „Lapse õiguste tagamise strateegia" raames ning planeeritud tegevused kajastuvad järgmise aasta tegevuskavas.

Valmivas „Lapse õiguste tagamise strateegia" 2006.a. tegevuskavas on käsitletud järgmisi tervisealaseid alaeesmärke: 1) tagatakse arstiabi igale Eestis viibivale lapsele; 2) edendatakse laste ja noorte teadlikkust tervislikust eluviisist; 3) rakendatakse kooli ja koolieelsete lasteasutuste tervise kontseptsiooni; 4) tagatakse tervist edendavate koolide ja lasteaedade jätkusuutlik areng ning koordineeritud tegevus.

3. Uurida, miks on ligi 42%-l esimese klassi õpilastel terviseprobleem ning millises vanuses need terviseprobleemid on tekkinud. Selleks luua laste tervise jälgimise süsteem, mis hõlmaks andmeid kõikide eelkoolialiste laste kohta või uurida vähemalt ühel korral eelkoolialiste laste terviseseisundit ning hinnata haiguste levimust.

Leiame, et eristada tuleks kergemaid ja raskemaid tervisehäireid, kuna osad kergemad terviseprobleemid taanduvad iseenesest lapse arengu ja kasvamise käigus või on kergesti korrigeeritavad jälgimise ja ennetustegevusega. Tulevikus tuleks Eesti Haigekassa poolt kogutavat koolitervishoiu aruannet täiendada nii, et saaks eristada, kui palju lapsi on kooli tervishoiutöötaja poolt suunatud tervishoiusüsteemi ja kui palju jääb kooliõe jälgimisele.

Üldiseid tervisenäitajaid ei ole lähitulevikus kõikselt plaanis tsentraalselt koguma hakata, kuna see oleks liiga kulukas ning saadav tulu ei pruugi seda õigustada. Samas ei saa me unustada, et suremus- ja haigestumusstatistika on primaarne vajalik info laste terviseseisundi jälgimiseks ning selles osas on tänasel hetkel tagatud kõikne hõlmatus. Sotsiaalministeerium kogub laste haigestumus- ja tervisenäitajaid vanusrühmiti aruannetega „Tervishoiuasutus" (esmashaigestumus), „Haiglaravi", „Naha- ja suguhaigused", „Psüühika- ja käitumishäired", „Rasedad ja sünnitajad" (vastsündinute haigestumine), „Nakkushaigused", „Laste, õpilaste ja noorukite hõlmatus immuniseerimisega". Eesti Vähiregister ja Eesti Tuberkuloosiandmekogu koguvad kõikset infot vähi- ja tuberkuloosijuhtude kohta. Suremusstatistikat kogub Statistikaamet.

Aastast 2008 käivitub digitaalne terviselugu, mis loob võimalused laste tervisenäitajate paremaks kogumiseks ning kust on tulevikus vastavalt vajadusele võimalik saada agregeeritud informatsiooni sh eelkoolialiste laste tervisenäitajate kohta. Vajadusel saab läbi viia lisauuringuid põhjuslike seoste leidmiseks.

4. Informeerida perearste vajalikkusest teavitada piirkonna sotsiaaltöötajat, kui nende nimistusse kuuluv kuni 7-aastane laps ei ole teatud perioodil perearsti vastuvõtul käinud või perearst ei ole koduvisiidil last näinud.

Nõustume, et oluline on parandada sotsiaaltöötaja ja perearsti koostööd, eeskätt väärkohtlemise osas. Me ei pea otstarbekeks panna perearstidele sotsiaaltöötaja teavitamiskohustust teatud perioodi jooksul arsti vastuvõtule mitteilmumise korral, kuna arsti vastuvõtule mittepöördumise põhjus ei pruugi olla sotsiaalset laadi. Ministeeriumis koostamisel olevas uues lastekaitse seaduses leiab antud teema täpsustamist.

5. Selgitada põhjused, miks suhteliselt suure osa kuni 7-aastatste laste kohta puudus 2003.a perearsti raviarve. Viia läbi võrdus 2004.a raviarvetega, et näha, kas olukord on paranenud. Kui tegu on admekogumissüsteemi puudusega, siis täiustada seda.

Vastavalt Eesti Haigekassa auditi vastuskirjale teostatakse Haigekassa 2003. ja 2004.a. raviarvete võrdlus ning kavandatakse tegevuse osaks ravikindlustuse andmekogu probleemidest

tulenev analüüs laste arvu ja põhjuste väljaselgitamiseks, mis puudutab raviarve mittevormistamist perearsti poolt. Haigekassa hakkab alates 2006.aastast saama isikuandmeid otse Rahvastikuregistrist, mis hoiab ära arvele võtmise ooteaja. Vajadusel rakendatakse täiendavad meetmed andmekogumissüsteemi täiustamiseks.

6. Kaaluda 3-5 aastaste laste tervisekontrolli lisamist perearstidele kavandatava lisatasu kriteeriumide hulka.

Et motiveerida perearste tegelema rohkem haiguste ennetamisega, lisatakse Eesti Haigekassa tervishoiuteenuste loetellu „Lisatasu kinnitatud nimistuga töötavale perearstile haigusi ennetava ja krooniliste haiguste jälgimise ning ravitöö tulemuslikkuse eest". Muudatus jõustub 1. juulil 2007.a. Üks osa ennetavast tööst, mida haigekassa hakkab jälgima ja mille alusel lisatasu maksma, on seotud eelkooliealiste laste tervisega: kuni 2aastaste vaktsineerimine, väikelaste üldine tervisekontroll (1.,3., 12. elukuul ning 2 aasta vanuselt) ning esimesse klassi minevate laste läbivaatus.

Vastavalt Eesti Haigekassa auditi vastuskirjale kaalutakse Riigikontrolli ettepanekut 3-5 aastaste laste tervisekontrolli lisamiseks perearstidele kavandatava lisatasu kriteeriumide hulka eeltoodud kriteeriumide edasiarendamisel.

7. Koostöös haridus-ja teadusministriga otsustada, millisel määral on tervishoiuteenus lasteasutustes vajalik ja selle osutamine kohustuslik ning kas teenuse osutamiseks peab lasteasutustes olema tervishoiutöötaja.
   Koostöös haridus-ja teadusministriga tagada võimalused laste tervise paremaks jälgimiseks lasteasutustes.

Nimetatud probleemidele lahenduste otsimisega hakkab Sotsiaalministeerium koostöös Haridus - ja teadusministeeriumiga tegelema 2006.a., kui tuleb ülevaatamisele kogu koolieelsete lasteasutuste tervisedendus, tervisekaitse ja tervishoiukorraldus.

Täname Teid tehtud ettepanekute eest ja soovime meeldivat koostööd edaspidiseks.

Lugupidamisega

Jaak Aab
Minister

Helika Hermlin 626 9156
Helika.Hermlin@sm.ee

Haridus- ja Teadusministeerium

Hr Jüri Kõrge
Riigikontroll
Narva mnt 11a
15013 TALLINN

Meie: 28.06.2005 nr 7.1-5/5490

Haridus- ja Teadusministeeriumi seisukoht Riigikontrolli 17.05.2005. a kontrollaruande nr OSIII2-5/05/40 „Eelkooliealiste laste tervishoiu korraldus" eelnõu kohta

Haridus- ja Teadusministeerium peab väga oluliseks tervishoiuteenuse kättesaadavust koolieelses lasteasutuses, sest lapse varajane tervise jälgimine on oluline eelkõige tõsisemate arenguprobleemide märkamiseks ja sekkumiseks. Seetõttu toetame esitatud ettepanekuid - määratleda perearsti kohustused ja vastutus, koostöö lasteasutuse tervishoiutöötajaga, info liikumine.

Nõustume kontrollaruande eelnõus esitatud ettepanekuga tagada koostöös Sotsiaalministeeriumiga võimalused laste tervise paremaks jälgimiseks lasteasutuses. Leiame arusaadavad ja põhjendatud olevat tegevused antud eesmärgi saavutamiseks.

Lugupidamisega

Mailis Reps
Minister

Heda Kala 735 0203
heda.kala@hm.ee

RIIGIKONTROLL
Kuupäev
30.06.05 OSIII-2-7.1/05/752-2

Eesti Haigekassa
Estonian Health Insurance Fund

Hr Jüri Kõrge
Riigikontroll
Narva mnt 11a, Tallinn 15013

Teie: 17.05.2005 nr 05111-2-7.1/05/753

Meie: 02.06.2005 nr 1-6/1092-2

Eelkooliealiste laste tervishoiu korraldus

Käesolevaga edastame Teile arvamuse eelkooliealiste laste tervishoiu korralduse aruande eelnõus sisalduvate seisukohtade ja Haigekassale tehtud ettepanekute kohta. Nõustume aruandes toodud seisukohtadega ja vajadusega pöörata enam tähelepanu eelkooliealiste laste tervishoiu korraldusele.

Lisame täpsustuseks aruandes toodud teemadele:

1. Koolitervishoiuteenuse aruandeid kogus Haigekassa alates 1995.aastast paberkandjal vastavalt Sotsiaalministeeriumi poolt väljatöötatud aruande vormile. Vastavalt sellel perioodil kehtinud määrusele esitati koolitervishoiu aruanded paberkandjal ka maakonnaarstidele, kelle kaudu saadeti aruanded Sotsiaalministeeriumisse. Õppeaastast 2003/2004 rakendus elektrooniline aruanne, paberkandjal aruandeid enam ei koguta ning elektrooniline aruanne on võimaldanud ka koolitervishoiu aruannete tulemuste analüüsi. Õppeaastal 2003/2004 kehtinud ja õppeaastast 2004/2005 rakendunud parandatud koolitervishoiu aruande formaat töötati välja koostöös Sotsiaalministeeriumi, Eesti Lastearstide Seltsi, Eesti Õdede Liidu ja Eesti Perearstide Seltsiga. (aruanne, lk 15)
2. Haigekassa poolt riigikontrollile analüüsiks esitatud raviarved ei sisaldanud neid raviarveid, mis olid küll Haigekassale esitatud ja Haigekassa poolt aktsepteeritud, ent kus arvel puudus lapse isikukood. (aruanne, lk 19)
3. Haigekassa tegi 2004.aasta sügisel Sotsiaalministeeriumis toimunud 0-7 aastaste laste profülaktilise jälgimise nõupidamisel ettepaneku vormistada Eesti Perearstide Seltsi ja Eesti Lastearstide Seltsi poolt koostatud 0-7-aastaste laste profülaktilise jälgimise juhend vastavaks Haigekassa ravijuhenditele esitatavatele nõuetele ning menetleda juhendi tunnustamine. Ravijuhendi, antud juhul tegevusjuhendi koostamise rahastamiseks Haigekassa poolt on vajalik erialaseltsi poolne taotlus. Käesolevaks momendiks taotlust Eesti Perearstide ega Eesti Lastearstide Seltsi poolt Haigekassale esitatud ei ole, ent Haigekassa on jätkuvalt valmis eeltoodud tegevusjuhendit menetlema. (aruanne, lk 20-21)

Seisukoht Haigekassale tehtud ettepanekute kohta (aruanne, lk. 21):

1. Vastavalt aruandes toodud ettepanekule teostab Haigekassa 2003 ja 2004.a. raviarvete võrdluse ning kavandab tegevuse osaks ravikindlustuse andmekogu probleemidest tuleneva analüüsi laste arvu ja põhjuste väljaselgitamiseks, mis puudutab raviarve mittevormistamist perearsti poolt. Haigekassa hakkab alates 2006.aastast saama isikuandmeid otse Rahvastikuregistrist, mis hoiab ära arvele võtmise ooteaja. Vajadusel rakendatakse täiendavad meetmed andmekogumissüsteemi täiustamiseks.

RIIGIKONTROLL
Kuupäev Reg nr
06.06.05 05111-2-7.1/05/753-2

Eesti Haigekassa Lembitu 10, Tallinn 10114
Tel: 620 8430 Faks: 620 8449 e-post: info@haigekassa.ee
www.haigekassa.ee

2. Vastavalt aruandes toodud ettepanekule kaalub Haigekassa ettepanekut 3-5 aastaste laste tervisekontrolli lisamiseks perearstidele kavandatava lisatasu kriteeriumide hulka eeltoodud kriteeriumide edasiarendamisel.
3. Haigekassa jätkab õppeaastast 2005/2006 ja edaspidi praegu kehtiva aruandeformaadi alusel koolitervishoiu aruannete kogumist ja analüüsi koostöös Sotsiaalministeeriumi, Tervise Arengu Instituudi ja teiste asjaomaste asutustega. Koolitervishoiu aruannetes toodud andmete kvaliteedi tagamiseks kavandab Haigekassa koostöös eeltoodud partneritega kooliõdede jätkuvat juhendamist lapse tervise ülevaatuse läbiviimise ja terviseprobleemide registreerimise osas ning teostada 2005/2006 õppeaasta aruannetes esitatud andmete valiidsuse analüüs koolitervishoiuteenuse osutamist tõendava dokumentatsiooni alusel.

Lugupidamisega

Hannes Danilov
Juhatuse esimees

Sirje Vaask, 6208455
Maie Thetloff, 6208 445